

REPUBLIKA HRVATSKA

KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za prostorno uređenje,
gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode

KLASA: UP/I-351-03/18-01/2

URBROJ: 2137/1-05/03-18-13

Koprivnica, 9. studeni 2018.

Koprivničko-križevačka županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" br. 80/13, 153/13 i 78/15) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" br. 80/13 i 15/18) i odredbe članka 6. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ br. 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za Muru i gornju Dravu, Varaždin, Međimurska 26 b, u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. Za namjeravani zahvat izgradnje obalourvre na desnoj obali rijeke Drave – Brodić, rkm 183, k.o. Ferdinandovac, Koprivničko-križevačka županija, nositelja zahvata Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu, Varaždin, nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.
- II. Za namjeravani zahvat iz točke I. potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko nositelj zahvata, Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu, Varaždin, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa propisima i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Koprivničko-križevačke županije (www.kckzz.hr).

Obratljivo

Nositelj zahvata, Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu, Varaždin, Koprivničko-križevačka županija, sukladno odredbama članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš ("Narodne novine" br. 61/14 i 3/17, dalje u tekstu: Uredba), podnio je na propisani način i s propisanim sadržajem ovom Upravnom tijelu dana 05. rujna 2018. godine zahtjev za provođenjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u kolovozu 2018. godine izradio ovlaštenik Zelena infrastruktura d.o.o., Zagreb, Fallerovo šetalište 22, koji ima važeću suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije potrebne za

provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA:UP/I 351-02/16-08/06, URBROJ:517-06-2-1-1-18-10, od 10, travnja 2018.). Voditelj izrade Elaborata je Zoran Grgurić, mag.ing.silv.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš su odredbe članka 78. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate iz Priloga III. Uredbe, obuhvaćene točkom 2.2. Kanali, nasipi, druge građevine za obranu od poplava i erozije obale, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi nadležno upravno tijelo u županiji. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13 i 15/18) utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu provodi u okviru postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Temeljem Elaborata zaštite okoliša traže se mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i/ili JLP(R)S o tome je li moguće očekivati značajan negativni utjecaj planiranog zahvata na područje njihove nadležnosti. Nakon razmotrenih mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i/ili JLS i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti prikupljenih tijekom informiranja javnosti u trajanju od 30 dana, nadležno tijelo donosi rješenje kojim će biti utvrđeno da li je potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i da li je potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 82., stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša te članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ("Narodne novine" br. 64/08) na mrežnim stranicama Koprivničko-križevačke županije (www.kckzz.hr) Informacija o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš predmetnog zahvata (KLASA:UP/I-351-03/18-01/2, URBROJ:2137/1-05/03-18-2 od 10. rujna 2018.). U vezi s Informacijom o zahtjevu objavljenoj na oglasnoj ploči i internetskim stranicama Županije zaprimljeno je mišljenje nevladine udruge WWF Adria, Zelinska 2, Zagreb.

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, slijedeće:

Lokacija zahvata nalazi se u Koprivničko-križevačkoj županiji, u Općini Ferdinandovac, u blizini naselja Brodić, Podravske Sesvete i Ferdinandovac, desna obala rijeke Drave na rkm 183, k.o. Ferdinandovac. Planirani zahvat je u području ekološke mreže, unutar Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000014 Gornji tok Drave i Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) te na zaštićenom području prirode u kategoriji Regionalnog parka Mura-Drava. Ovim zahvatom spriječilo bi se daljnje napredovanje erozije prema nasipu Brodić-Zgruti kod rkm 183 koja je naročito izražena kod povremenih višednevnih pojava velikih voda, a kako bi se izbjeglo klizanje pokosa nasipa, time i urušavanje istog. Trenutna udaljenost erodirane obale od nožice nasipa je otprilike 65 metara. U neposrednoj blizini nalazi se i skela za turističke i gospodarstvene svrhe pa se tim zahvatom štiti i druga imovina veće vrijednosti. Obaloutvrda u dužini od 350 metara se izvodi tako da se najprije izradi nožica od lomljenog kamena (kamena primjerene mase i zahtijevane kvalitete prema Općim tehničkim uvjetima za radove u Vodnom gospodarstvu za regulacijske i zaštitne vodne građevine) s nagibom pokosa 1:1,5. Nožicu je potrebno izvesti sukladno liniji postojeće obale. Slijedeća faza izvedbe obaloutvrde je škarpiranje obale (strojno poravnavanje postojeće obale na projektirani nagib) i izvođenje nasipa (filtra) od šljunka između nožice obaloutvrde i obale te formiranje pokosa u nagibu 1:2 na koji se kao završna faza izvodi obloga debljine 0,5 m od lomljenog kamena. Svi radovi na ugradnji lomljenog kamena izvode se bez veziva kao što su beton i cement. Procijenjene količine kamenog materijala potrebne za izgradnju tehničkog objekta obaloutvrde na predmetnoj lokaciji kreću se od 3000 m³ do 3500 m³. Radovi na izgradnji obaloutvrde planiraju se izvoditi tijekom jeseni i zime za vrijeme niskih vodostaja. Planirano vrijeme radova iznosi 20 do 25 radnih dana. Radovi se planiraju izvoditi građevinskim strojevima: hidrauličnim bagerom - 1 komad i kamionima za prijevoz kamenog i šljunčanog materijala. Planiraju se koristiti postojeći servisni putovi za dopremu kamenog i šljunčanog materijala. Za zahvat nisu planirana varijantna rješenja. Opis mogućih utjecaja zahvata na okoliš tijekom izgradnje i korištenja zahvata, kao i detalji zahvata opisani su i slikovno prikazani u Elaboratu zaštite okoliša.

Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode u postupku ocjene dostavio je zahtjev za mišljenjem o potrebi provođenja postupka procjene utjecaja na okoliš (KLASA:UP/I 351-03/18-01/2, URBROJ:2137/1-05/03-18-3 od 10. rujna 2018.) nadležnim tijelima i

pravnim osobama s javnim ovlastima – sudionicima u postupku: Općini Ferdinandovac, Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu, Ministarstvu zaštite okoliša i energetike - Upravi vodnog gospodarstva, Koprivničko-križevačkoj županiji - Upravnom odjelu za gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivredu te Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije.

Općina Ferdinandovac dostavila je mišljenje (KLASA:351-01/18-01/39, URBROJ:2137/15-18-1 zaprimljen 9. studenog 2018. god.) da za predmetni zahvat nije potrebno provoditi postupak procjene utjecaja na okoliš. Upravni odjel za gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivredu Koprivničko – križevačke županije se mišljenjem zaprimljenim 24. rujna 2018. god. (KLASA:351-01/18-01/45, URBROJ:2137/1-04/04-18-02) očitovao da je zbog situacije ugroženosti nasipa Brodić-Zgruti koji štiti naselja Podravske Sesvete, Brodić i Ferdinandovac u nadolazećem periodu jeseni, zime i proljeća, predmetni zahvat nužan i da nije potrebna procjena utjecaja zahvata na okoliš. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije očitovala se dopisom zaprimljenim 25. listopada 2018. godine u kojem navodi da se tijekom postupka savjetovala sa Hrvatskom agencijom za okoliš i prirodu budući sama ne raspolaže s dovoljno podataka o predmetnoj lokaciji. S tim u vezi, Javna ustanova dostavlja mišljenje da je zbog rizika ugrožavanja potencijalno vrijednih staništa i nekoliko ciljanih vrsta ptica ekološke mreže, bregunica, vodomara, male i crvenokljune čigre, potrebno provesti procjenu utjecaja zahvata na okoliš. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava vodnog gospodarstva tijekom predviđenog razdoblja nije dostavilo očitovanje.

Nevladina udruga WWF Adria, Zagreb, očitovala se mišljenjem zaprimljenim 26. listopada 2018. godine kojim upućuje na potrebu provođenja glavne ocjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu obzirom da je područje zahvata na desnoj obali rijeke Drave, rkm 183, područje vrlo rijetkog tipa staništa – strmih riječnih obala te kako je svako stanište koje je pogodno za riječne ptice (vodomare (*Alcedo atthis*), pčelarice (*Merops apiaster*) i bregunice (*Riparia riparia*) koje su ovdje zabilježene, neovisno o veličini staništa iznimno važno za očuvanje. Isto tako, upućuje na moguću primjenu biotehničkih i alternativnih mjera koje osiguravaju više prostora rijeci poput mjera izmicanja nasipa, revitalizacije i otkupa zemljišta te upućuje na primjenu Stručnih smjernica upravljanja rijekama (Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, IPA program Europske unije, Twinning Light projekta, HR/2011/IB/EN/02 TWL, 2016 god.) koje navode kako je obaloutvrde potrebno u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati. Izražava se mišljenje da ukoliko su ovakva vodotehnička rješenja stvarno potrebna, svakako treba primijeniti i biotehničke mjere odnosno mjere poput revitalizacije, izmicanja nasipa i otkupa zemljišta. Napominje se slijedom toga da će provođenjem zahvata negativan utjecaj na područje ekološke mreže biti značajan jer će time trenutno stanište spomenutih vrsta dokazano višegodišnjim monitoringom Prirodoslovnog društva Drava, ovdje potpuno nestati. Ističe se potreba provođenja glavne ocjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu putem koje treba analizirati učinak predmetnog zahvata na ekološku mrežu. Isto se ističu manjkavosti ovakvog Elaborata zaštite okoliša u smislu nedovoljnog argumentiranja potrebe provođenja zahvata fotodokumentacijom aktualnog stanja lokacije zahvata, odnosno obale na terenu kako bi se zorno dočarala situacija na terenu. Time izražava sumnju u provođenje terenskog izviđanja, a tako i u izložene podatke i zaključke na osnovu kojih nije moguće donijeti odluku da li je za zahvat potrebno ili nije provesti postupak procjene ili glavne ocjene za ekološku mrežu.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (dalje u tekstu: HAOP) dostavila je 19. listopada 2018. godine prethodno mišljenje (KLASA:612-07/18-26/713, URBROJ:427-07-10-18-2) u kojem osim opisa zahvata navodi da promatrani segment vodotoka nije reguliran vodozahvatima, a da se u neposrednoj blizini predmetnog zahvata uočava stvaranje pješčanog spruda. Zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži, „Narodne novine“ br. 124/13 i 105/15) Područja očuvanja značajna za ptice (POP) - HR1000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja) i Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) - HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja). Utvrđuje da lokacija zahvata, prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkvodnih staništa Republike Hrvatske, među ostalim obuhvaća stanišne tipove Poplavne šume vrba (NKS E.1.1.) i Poplavne šume topola (NKS E.1.2.) koji pripadaju prioritetnom ciljnoum stanišnom tipu Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), Natura šifre *91E0 područja ekološke mreže HR50000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja). Na području zahvata evidentiran je i stanišni tip Vrbici na sprudovima (NKS D.1.1.) koji može pripadati ciljnoum stanišnom tipu Obale planinskih rijeka s

Myricaria germanica Natura šifre 3230, dok stanišni tip Mezofilne livade košanice Srednje Europe (NKS C.2.3.2.) pripada ciljnom stanišnom tipu Nizinske košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) Natura šifre 6510.

Nadalje, HAOP u svom prethodnom mišljenju navodi da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja uslijed gubitka i degradacije staništa ciljnih vrsta ptica POP HR1000014 Gornji tok Drave obzirom da je na području ovog zahvata 2012. godine zabilježena kolonija od 35 parova ciljne vrste bregunica (*Riparia riparia*) sukladno istraživanjima Prirodoslovnog društva Drava („Monitoring bregunica, vodomara, male i crvenokljune čigre na rijekama Muri, Dravi i Dunavu – konačno izvješće za 2012. godinu“, Izvješće za Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP), Zagreb). Na lokaciji zahvata također je 2013. godine zabilježeno aktivno gnijezdo ciljne vrste vodomar. Predmetnim zahvatom utjecalo bi se na dio toka rijeke Drave između 230 i 176 rkm koji je najvredniji i najbolje očuvan, s najizraženijim dinamičkim procesima. Isto tako, moguć je negativan utjecaj na ciljne vrste ptica koje gnijezde na riječnim otocima (na obližnjem pješčanom sprudu) ukoliko bi uslijed izgradnje predmetne obaloutvrde nastupile promjene u hidromorfološkim procesima koji omogućavaju stvaranje i održavanje istog pješčanog spruda. Iako se u Elaboratu navodi da se prema dostupnim podacima crvenokljune i male čigre na gornjem dijelu rijeke Drave gnijezde na potezu između ušća Mure i Ferdinandovca (između rkm 230 i rkm 190 Drave), obzirom na relativnu blizinu navedenog poteza lokaciji predmetnog zahvata (rkm 184) i prisutnost potencijalnog gnjezdilišta ovih vrsta (pješčani sprud) u neposrednoj blizini zahvata, u postupku Glavne ocjene potrebno je terenskim istraživanjima utvrditi da li ciljne vrste ptica gnijezde na ovom sprudu ili ne, kao i da li se očekuje utjecaj na pješčani sprud uslijed eventualne promjene hidromorfoloških procesa izgradnjom planirane obaloutvrde.

Uslijed izvođenja predmetnog zahvata doći će do fragmentacije i gubitka površine ciljnog stanišnog tipa Aluvijalne šume (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) Natura šifre *91EO, a značajnost utjecaja prvenstveno ovisi o površini koja će se izgubiti /degradirati izvedbom zahvata. Nadalje, ukoliko zbog izgradnje obaloutvrde dođe do promjena u hidromorfološkim procesima koji omogućavaju stvaranje i održavanje spruda uz suprotnu obalu, moguć je i utjecaj na ciljni stanišni tip Obale planinskih rijeka s *Myricaria germanica* (Natura šifra 3230), ukoliko je prisutan na ovoj lokaciji. Obzirom da se u Elaboratu navodi da će se koristiti postojeći servisni putovi, ne očekuje se značajan utjecaj na ciljni stanišni tip Mezofilne livade košanice Srednje Europe (NKS C.2.3.2.). Tijekom izvođenja zahvata moguć je utjecaj na ciljne vrste riba POVS HR5000014 Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja uslijed uznemiravanja i promjene stanišnih uvjeta tijekom izvođenja zahvata (npr. zamuljivanje i manjak kisika, promjene temperature vode i drugih fizikalno-kemijskih čimbenika – za ribe su ovi utjecaji posebice istaknuti ukoliko bi se radovi izvodili u jesenskom i zimskom periodu izvan razdoblja najveće aktivnosti životinja, a kako se predlaže u Elaboratu). Očekuje se i trajan negativan utjecaj uslijed gubitka i degradacije šumskih, obalnih i vodenih staništa, kao i uslijed potencijalnog širenja invazivnih vrsta obzirom da se utvrđivanjem obala i uklanjanjem riparijske vegetacije u pravilu stvaraju vrlo pogodna staništa za širenje invazivnih vrsta.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu zaključno napominje da obzirom da se Prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, potrebno je provesti Glavnu ocjenu zahvata. Iako se značajni negativni utjecaji očekuju prvenstveno za ciljne vrste ptica, Glavnom ocjenom potrebno je analizirati i moguće utjecaje predmetnog zahvata i na ostale ciljne vrste i ciljne stanišne tipove područja ekološke mreže unutar kojih se zahvat nalazi. U postupku Glavne ocjene potrebno je sagledati i kumulativne utjecaje s drugim postojećim i planiranim zahvatima (npr. planirano pristanište koje se navodi u Elaboratu). Obzirom da je prema ortofoto snimkama (vidljiva erozija i na području neposredno uzvodno od predmetnog zahvata, gdje je udaljenost erodirane obale od nožice nasipa još i manja, kod ocjene kumulativnih utjecaja potrebno je istražiti da li su planirana daljnja utvrđivanja obale. U slučajevima kada ne postoje adekvatni recentni terenski podaci, sukladno metodologiji Priručnika za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu izrađenom u okviru „Twinning Light“ projekta EU HR/2011/IB/EN/02 TWL „Jačanje stručnih znanja i tehničkih kapaciteta svih relevantnih ustanova za Ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPEM), prilikom izrade studije o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, ovisno o tipu zahvata, koji potencijalno mogu biti utjecani zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće

práčenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. HAOP preporuča studiju glavne ocjene izraditi koristeći metodološki pristup spomenutog Priručnika, angažiranjem stručnjaka odgovarajućih profila za pojedine ciljne vrste i stanišne tipove kako je navedeno u mišljenju HAOP-a koje se objavljuje uz ovo Rješenje. Osim provedbe novih istraživanja ukoliko ne postoje odgovarajući recentni stručni i znanstveni podaci, ili ustupanja postojećih recentnih podataka o ciljnim vrstama i stanišnim tipovima područja ekološke mreže, stručnjak na izradi studije treba interpretirati prikupljene podatke i dati svoje mišljenje o značajnosti utjecaja predmetnog zahvata te predložiti odgovarajuće mjere ublažavanja ukoliko postoje.

Uvidom u sva zaprimljena mišljenja javnopravnih tijela kao i razmatranjem Elaborata zaštite okoliša, sagledavanjem utjecaja planiranog zahvata na sastavnice okoliša riješeno je kao u točki I. ovog Rješenja. Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš su temeljeni na činjenici da razmatranjem sadržaja Elaborata i sukladno tablici sumarnog prikaza mogućih utjecaja na sastavnice okoliša iz Elaborata zaštite okoliša predmetnog postupka, planirani zahvat po provedbi neće imati trajni negativni učinak na kakvoću zraka, vodno tijelo, proizvodnju otpada, buke i svjetlosnog onečišćenja, kao ni negativne učinke na šumarstvo, lovstvo, klimatske promjene i kulturnu baštinu. Tijekom izvođenja radova može se očekivati privremeni i zanemarivi negativan utjecaj na kakvoću vode u obliku privremenih promjena fizikalnih svojstava vode kao što je zamućenje sitnim sedimentom, ali ne u punom profilu rijeke te lokalizirano onečišćenje zraka kratkotrajnim povećanjem koncentracije prašine u zraku nastale od prijevoza i rada strojeva. Adekvatnim gospodarenjem građevinskim materijalom i korištenjem postojećih putova prilikom izgradnje obaloutvrde utjecaj na tlo će biti zanemariv. Ujedno se predviđa da će se predmetnim zahvatom smanjiti lateralna erozija obale kojom se neposredno ugrožava nasip (odnosno visoku obalu na dijelovima gdje nasipa nema) za obranu od poplava u zaobalju. Utjecaji isključivo na tlo u širem smislu nisu razmotreni Elaboratom te tako, osim ugroze obližnjih oranica, nije istaknuta i opasnost gubitka 300-tinjak metara od obale udaljenog poljskog puta uz oranice čija je vrijednost više funkcionalne nego materijalne prirode, a do čega bi došlo uslijed uznapredovale erozije i vrlo visokih voda ukoliko bi erodirale ujedno i visoku obalu (zaobalje). Elaboratom nije istaknut osrvt na prilagodbu klimatskim promjenama u načinima upravljanja rijekom kada postojeći sustav obrane od poplava više nije zadovoljavajući zbog sve učestalijih povremenih ekstremnih klimatskih uvjeta (primjerice zbog čega nije izgrađen i preventivni nasip osim visoke obale u zaobalju ukoliko je rizik od poplave takav da iziskuje obaloutvrdjivanja). Umjesto toga se ističe potreba izgradnje obaloutvrde kao mjera adekvatne prilagodbe klimatskim promjenama uz koju nije potrebno propisivati dodatne mjere obrane od poplava. Elaboratom je napomenuto da zahvat ima neizravan, umjeren pozitivan utjecaj na stanovništvo i poljoprivredu jer se njime sprječava puknuće i urušavanje nasipa koji štiti najbliže naseljeno mjesto Brodić udaljeno 800 metara od mjesta zahvata te se tako štiti lokalno stanovništvo od materijalnih i drugih šteta uzrokovanih poplavom, a isto tako štite i poljoprivredne površine u blizini zahvata.

Obzirom na prostornu i vremensku ograničenost zahvata, kao i na intenzitet radova, ne očekuje se prekogranični utjecaj izgradnje obaloutvrde na rijeci Dravi. Sumarnim prikazom mogućih utjecaja, Elaboratom je kao jedini značajan izravan negativni trajni utjecaj ocijenjen utjecaj na ekološku mrežu. Sagledavanjem svih aspekata izgradnje, opsegu i karakteristikama planiranog zahvata, kao i načina korištenja, može se zaključiti kako zahvat u fazi izgradnje i korištenjem neće imati značajnog negativnog utjecaja na sastavnice okoliša te se utvrđuje da nije potrebno provođenje procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Obzirom na navedeno, ne prihvata se mišljenje Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije da je za zahvat potrebno provođenje postupka procjene utjecaja zbog ugrožavanja potencijalno vrijednih staništa i spomenutih ciljanih ptičjih vrsta. Razmatranjem kriterija Priloga V. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš ("Narodne novine" br. 61/14 i 3/17) na temelju kojih se odlučuje o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, utvrđeno je da je zahvat obzirom na veličinu, obilježja i vrstu utjecaja te rizik od velikih nesreća, obim korištenja prirodnih resursa i emisija u okoliš, prekogranični utjecaj, i proizvodnju otpada takav da za zahvat nema potrebe provoditi postupak procjene utjecaja na pojedine sastavnice okoliša. Međutim, rizici koje prilikom provođenja zahvata nije moguće isključiti obzirom na vrstu, lokaciju i obilježja zahvata odnose se u prvom redu na rizike prema ciljanim staništima i vrstama ekološke mreže, kako je prethodno opisano, a koji su potencijalno prisutni na širem području zahvata. Navedeni rizici preciznije se mogu razmotriti već provedbom postupka glavne ocjene zahvata za ekološku mrežu.

Terenskim obilaskom lokacije tijekom mjeseca studenog 2018. godine, ovo upravno tijelo utvrđuje da Elaboratom zaštite okoliša nije cijelovito i točno opisano aktualno stanje užeg područja zahvata, a što je od izrazite važnosti za donošenje pravilne odluke. Manjkavosti se odnose na neprecizan opis lokacije zahvata čiji obuhvat uvodno nije dovoljno jasno istaknut (obaloutvrda dužine 350 m i nepoznate visine kojom će biti izravno uništen ovaj potez potencijalnog ciljanog staništa), opis same obale koja već na malom potezu značajno visinski varira i dijelom je obraštena, a dijelom pogodna kao stanište ciljanih vrsta zbog njihovog gniježđenja te je obilaskom zapaženo postojanje nekoliko otvora gnijezda. Isto tako nije fotodokumentirano niti tekstom pojašnjeno aktualno stanje i trenutni izgled erodiranog područja, kartografski nije korigiran položaj zahvata u odnosu na ortofoto prikaz koji nije aktualnog datuma, a u odnosu na položaj spruda koji nije stalan, udaljenosti od visoke obale, udaljenosti od nasipa Brodić-Zgruti tamo gdje je isti izgrađen i cijelu širinu otvorenog područja prema oranicama koje je štićeno samo visokom obalom, a što Elaboratom nije spomenuto ni obrazloženo. Zbog manjka ovih podataka koji su utvrđeni tek naknadno po terenskom obilasku, nije moguće dovoljno kvalitetno zaključiti o pitanjima postupka samo na osnovu podataka iz Elaborata.

Isto tako, Elaborat ne pojašnjava kako na opravdanost i način provođenja zahvata utječe položaj zahvata utvrđen Kartom opasnosti od poplava (Hrvatske vode, kolovoz 2018., u Elaboratu, poglavljje 3.8.4. Poplave, str. 32.; dostupno ujedno i na: <http://voda.giscloud.com/map/321490/karta-opasnosti-od-poplava-po-vjerojatnosti-poplavljivanja>). Nije opisano koliki je realni rizik plavljenja na širem području zahvata budući u ranijem razdoblju nasip ovdje dijelom nije ni izgrađen, a njegovo je ugrožavanje povod za provođenje zahvata, bez pojašnjenja ovlaštenika zbog čega nije izgrađen (visoka obala u zaobalu ili drugo). Nasip se nastavlja tek 200-tinjak ili više metara nizvodno prvog većeg udara vodenog vala na desnu obalu Drave. Obzirom da je *Kartom vjerojatnosti poplavljivanja* zahvat smješten u području *izvan potencijalno značajnog rizika od poplava* (s vjerojatno mogućim indirektnim utjecajima na okolno područje koje je prema karti, u zoni male do srednje vjerojatnosti od poplava), Elaboratom nije iznijet osvrt na priloženu kartu i lokaciju zahvata te tako nije ni isključena mogućnost dovođenja u vezu opravdanog izostanka nasipa koji nije izgrađen u prošlom razdoblju postojanja inundacije, na ovom području zahvata upravo zbog niskog rizika od poplava šireg područja i dovoljne zaštite šireg prostora samo visokom kotom zaobalja udaljenog od erodirane linije neposredne obale 300 – 400 metara. Pri tome je trebalo obrazložiti prednosti i rizike koje nosi izgradnja tj. neizgradnja obaloutvrde te razmotriti značaj štete koju proizvodi uznapredovali erozivni proces desne obale ne neposredno područje (ugrožavanje dijelom uređenog poljskog puta i obližnjih oranica) te rizike na šire područje (ugrožavanje naselja Brodić, Podravske Sesvete i Ferdinandovac), što se pretpostavlja da postoji. Elaboratom nije obrađena valorizacija štete obzirom na visinu rizika koje nosi rizik od poplava i ugrožavanje materijalnih, gospodarskih vrijednosti na užem i širem prostoru u usporedbi s ekološkim i finansijskim rizikom ugrožavanja obveza preuzetih međunarodnim ugovorima vezanih uz očuvanje ciljanih vrsta i staništa područja europske ekološke mreže NATURA čiji sastavni dio je i područje ekološke mreže rijeke Drave. Isto je potrebno obraditi poglavljem Glavne ocjene za ekološku mrežu zahvata s prijedlogom mjera i alternativnih rješenja kojim bi se otklonile sve spomenute nejasnoće, a potencijalni rizici umanjili. Prijedlog je fokusiranje na ocjenu isključivo najvažnijih ciljanih vrsta i staništa od značaja za očuvanje na nacionalnoj razini, a što Elaboratom nije dovoljno istaknuto kao bitno za očuvanje već su podjednako valorizirane i druge, manje značajne vrste i staništa.

Elaboratom nije potpuno ocijenjena visina i vjerojatnost pojavljivanja rizika od poplava do kojih bi došlo ukoliko se zahvat ne provede (rizik napredovanja erozije do poljskog puta i prvih oranica, postoji li rizik ugrožavanja objekata poput skele nizvodno, stvarni rizik poplavljivanja najbližih naselja Brodić i dr.) obzirom na kontradiktorne podatke karte vjerojatnosti poplava izrađene od Hrvatskih voda, koje su ujedno i nositelj predmetnog zahvata, a iz kojih je vidljivo da se na lokaciji zahvata ne ističu rizici od poplava, ili barem ne izraziti rizici. S tim u vezi, a obzirom na argumente iznesene mišljenjem Hrvatske agencije zaštite prirode i okoliša, potrebno je zahvat valorizirati detaljnije postupkom Glavne ocjene koji će procijeniti prednosti i nedostatke provođenja zahvata s prijedlogom mjera ublažavanja. Postupkom Prethodne ocjene za ekološku mrežu, obzirom na sve navedeno, nije moguće isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cijelovitost i ciljeve očuvanja ekološke mreže.

Glavnom ocjenom potrebno je razmotriti i varijantna rješenja koja Elaboratom nisu obrađena te varijanta ne-provođenja zahvata s ocjenom realne opasnosti plavljenja i ugrožavanja naselja i osvrtom na eventualne manjkavosti postojećeg sustava obrane od poplava koji dijelom nije ni predvidio postojanje nasipa. Promjene reljefa unutar inundacijskog područja očekivana su pojava uzrokovana

neprekidnim dinamičkim procesima rijeke kojem se živi svijet prilagođava i koristi ga za svoje obitavanje, razmnožavanje i stanovanje. Zahvati koji ovu prirodnu hidrodinamiku rijeke suzbijaju, rezultiraju poremećajima ekoloških odnosa živog svijeta rijeke i uz rijeku i mogućim gubitkom osnove zbog koje je područje i zaštićeno. Sve predviđene ekstremne promjene reljefa trebalo bi evidentirati i redovno ažurirati orijentirnim kartama rizika od poplava i prevenirati adekvatnim mjerama usklađenim s trendovima osiguranja šireg prostora rijeci (sukladno metodologiji Priručnika za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu izrađenom u okviru „Twinning Light“ projekta EU HR/2011/IB/EN/02 TWL), a koji ne zahtijeva toliko česte tehničke intervencije na samim obalama rijeke. Osim načina izvođenja zahvata, varijantnih rješenja, mjera zaštite i rezultata terenskih obilazaka područja zahvata koji su tijekom izrade Elaborata bili nedostatni, glavnom ocjenom je potrebno predložiti i period izvođenja zahvata radi minimalnog utjecaja na ciljana staništa i vrste tijekom reproduktivnog razdoblja, usklađeno s tehničkim mogućnostima izvođenja radova radi očekivane visine vodostaja i drugih uvjeta.

Razmatranjem predmetnog Elaborata, zaprimljenih mišljenja, prvenstveno mišljenja HAOP-a kojim se upućuje na važnost i prisutnost staništa prirodnih erodiranih obala, obzirom da su ista staništa u nestajanju, a iznimno su važna za grijanje ciljnih vrsta ptica te kako je njihova brojnost u opadanju, odlučeno je o potrebi provođenja Glavne ocjene za predmetni zahvat. Obzirom na značajke zahvata izgradnje obaloutvrde, trajnog gubitka staništa kao i Elaboratom zaštite okoliša evidentirane utjecaje zahvata na biološku raznolikost i zaštićeno područje uz pridržavanje važećih propisa zaštite prirode Prethodnom ocjenom zahvata ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cijelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže te je isto utvrđeno u točki II. ovog Rješenja.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti Glavnu ocjenu za ekološku mrežu su slijedeći –Provedbom zahvata doći će do promjene postojećih hidromorfoloških procesa rijeke Drave i utjecaj na tlo, odnosno trajno će nestati dio visokih erodiranih obala adekvatnog morfološkoog sastava gdje će trajno nestati rijetko povoljno stanište za grijanje ciljnih vrsta ptica. Nstanak prirodnog dijela obale imat će trajan negativan utjecaj na vrste ptica poput vodomara, bregunice, male prutke, pčelarice i drugih ciljnih vrsta ptica rijeke Drave i na staništa, kako ona vodena, tako i kopnena koja će biti trajno uklonjena stabilizacijom riječne obale. Navedeni utjecaj na ekološku mrežu nije zanemariv, obzirom da se razmatranjem zaprimljenih podataka neovisnog monitoringa ptica lijeve obale rijeke Drave u predjelu Otočka, za razdoblje od 2005. godine do 2018. godine (izvor:WWF, D. Grlica) navodi da je tijekom 2018. godina uočeno 45 parova bregunica i 1 par vodomara kojim se utvrđuje prisutnost ptica te upućuje na prisutnost populacije koja je u opadanju te je potrebno provođenje mjera kako bi se izbjeglo daljnje smanjenje broja i uništavanje staništa. Vezano uz navedeno, uslijed sprječavanja erozije lijeve obale nastupit će dugoročne promjene, sa najizraženijim utjecajem lokaliziranim u zoni zahvata. Izravnim utjecajem predmetnog zahvata biti će uništeno 350 metara obale. Ukupna površina devastirane obale nije zanemariva obzirom da je populacija ciljnih vrsta ptica u opadanju i svako stanište uvelike bitno kako bi se u što većem postotku sačuvale potencijalne lokacije gnjezdista. Ujedno, ovim zahvatom očekuje se i negativan utjecaj na postojeću vegetaciju i staništa, odnosno rasprostranjenost ciljnih stanišnih tipova područja POVS HR5000014 te populacije ciljnih vrsta područja POP HR1000014 i POVS HR5000014 vezanih uz iste. Analizom mogućih skupnih utjecaja ocijenjeno je Elaboratom da je u blizini lokacije zahvata prema PPUO Ferdinandovac, uz postojeću skelu predviđeno i pristanište te da predmetni zahvat neće značajno pridonijeti skupnom utjecaju na okoliš. Pri tome Elaborat nije razmotrio moguće skupne utjecaje istovrsnih utjecaja poput izgradnje obaloutvrde na lokaciji Otočka za koji je već izdano rješenje o potrebi glavne ocjene od ovog upravnog tijela. Nije izrađena niti korelacija s planiranim zahvatima uzvodno koji su predviđeni aktivnostima započetog projekta Drava LIFE – Integralno upravljanje rijkom koji je mogao obuhvatiti i područje rizika Otočka i Brodić integriranom provedbom Glavne ocjene za ekološku mrežu. Prema svemu navedenom, ne može se prepostaviti da provođenjem zahvata neće doći do cijelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže te je potrebno provođenje Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode sukladno članku 78. stavku 2. i članka 81. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i članku 27. stavku 3. Uredbe ocijenio, na temelju dostavljene dokumentacije, Elaborata zaštite okoliša i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš i da stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja predmetnog zahvata na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je ovaj Upravni odjel sukladno odredbama članka 90. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene proveo Prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu tijekom kojeg je zatraženo mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu te nije moguće isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja ekološke mreže slijedom čega je potrebno provođenje postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovog rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

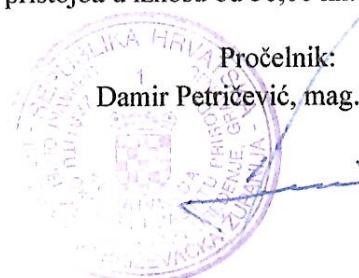
Točka IV. ovog rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na mrežnim stranicama Koprivničko-križevačke županije, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Upravna pristojba na zahtjev propisno je naplaćena u iznosu od 70,00 kn prema Tar. br.1. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine" br. 8/17, 37/17 i 129/17) te čl.1. Zakona o upravnim pristojbama (115/16).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, Zagreb, Radnička cesta 80, u roku 15 dana od objave ovog rješenja na mrežnim stranicama Koprivničko-križevačke županije. Žalba se predaje Upravnom odjelu za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije, Nemčićeva 5, Koprivnica neposredno ili poštom, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik. Na žalbu se plaća upravna pristojba u iznosu od 50,00 kn.

Pročelnik:

Damir Petričević, mag.ing.aedif.

DOSTAVITI:

1. Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Muru i gornju Dravu, Varaždin, Medimurska 26 b,
2. Općina Ferdinandovac, Trg slobode 28, 48356 Ferdinandovac,
3. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Sektor za procjenu utjecaja i industrijsko onečišćenje, Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb,
4. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za inspekcijske poslove, Sektor inspekcijskog nadzora zaštite prirode, Služba inspekcijskog nadzora – kontinentalna Hrvatska, Zrinskog-Frankopana 9, 40 000 Čakovec,
5. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb,
6. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije, Florijanski trg 4/II, 48000 Koprivnica
7. Pismohrana, ovdje.